

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 22. Controversia circa jus nominandi inter Abbatiam S. Maximini & Comites de Grumbach agitata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

Sæc. XVIII. quod ipfismet onerofum, Calvinianum
 A. C. 1740. scandalofum, & ad religionem penitus
 nil conducens est. E contrario autem
 fi concessa libertate Lutherani abro-
 tos ritus denuo invehere molirentur
 timendum esse, ne Rex haud temere
 fufpicaretur, contra se a Lutherano
 etiamnum finiftram opinionem fore
 perinde ac fæcorum bonis, redditibus
 religioni infidiaretur, proin necesse est
 ut huic malo ceu antemurale confu-
 tem rituum ufum opponerent &c.;
 hilominus tamen in variis Lutheranorum
 Ecclesiis diverfus erat horum
 tuum ufus; in aliquibus enim ju-
 concessam libertatem hæc cæremonia
 fuere rursus invectæ, in aliis per-
 citer eliminatæ, proin nec conformiter
 revocata, nec pristinæ diffidii mater
 fuerat penitus sublata.

§. XXII.

*Controverfia circa jus nominandi
 ter Abbatiam S. Maximini & Co-
 mites de Grumbach
 agitata.*

Jam anno Christi fequentefimo quad-
 gefimo tertio Dagobertus Galliarum
 Rex Memiliano decimo tertio Abba-
 tum Ordinis S. Basilii & Monafterio S. Ma-
 ximini Treviris extra muros fito præ-

Sæc. XVIII. quartum tradita fuit. Anno autem re-
 paratæ salutis millesimo ducesimo
A. C. 1740. trigesimo primo Henricus tum Abba-
 jus nominandi ad hanc Parochiam
 transtulit, ac postea feudi nomine
 Monialibus Levenbruckenſis Asceterii
 hodie ad S. Annam ceſſit. Hæc ergo
 hujus conſeſſionis continuato jure
 que ad infauſta Lutheranzæ reformatio-
 nis tempora ſemper Clericum pro Thalfan-
 fangenſi Parochia nominarunt, que
 poſtea Abbas ad S. Maximinum Tre-
 renſi Archidiacono præſentavit. Poſt
 quam vero Franciſcus de Sickinger
 quem Lutherus ad ſacrorum ruinam
 vaſtitatemque ſat idoneum ſibi conſi-
 vit, nobiliſſimum hoc S. Maximini mo-
 naſterium triſti incendio penitus
 cremaverat, diſperſis Paſtoribus
 voraces Catholicum gregem invaden-
 & Religioſorum bona ac jura degre-
 cæperant: nihilominus tamen decimo
 quarto poſt anno Abbas pro antiquo
 jure Catholicum Sacerdotem Joannem
 Römer ad præſatam Parochiam nomi-
 nabat. Ad mali cumulum præterea
 acceſſit, quod etiam circa annum re-
 paratæ ſalutis milleſimum quingente-
 ſimum quinquageſimum Kyrburgenſes
 naſtæ Eccleſiaſtici ſpolii aucupio pe-
 cti Lutheri nomen darent, ſibi que
 patronatus in Thalfanganam Parochiam

violenter asserent: & præcipue Otto I. **Sæc. XVIII.**
 Kyrburgensis Comes Lutheranus ejecto **A. C. 1740.**
 præfato Römero Bebenum Luthera-
 num subrogaret. Igitur postmodum ex-
 tincta postmodum Kyrburgensi linea
 Grumbacenses Rheingravii in eadem
 quoque jura pari violentia involabant,
 contra quos tandem Abbas S. Maximi-
 ni apud Cæsareo-Aulicum consilium
 Viennæ anno Domini millesimo quin-
 gentesimo octogesimo litem movit, ubi
 per quadraginta octo annos hæc quæ-
 stio agitabatur: Utrum Rheingravii in
 vim pacis Passaviensis, cum post illam
 Talsangensi Parochiæ usque ad annos
 1580. & 1590. Catholicus Sacerdos
 præfuerit, etiamnum loco Lutherani
 a Monasterio denominandi Catholicum
 recipere ac tolerare teneatur (*). At-
 tamen motis interim novis difficultati-
 bus, querelis ac controversiis hæc lis
 indecisa remansit, nilque reliquum Ma-
 ximinensibus fuit, nisi ut interposita
 protestatione sua jura sarta servarent, &
 Lutheranum Candidatum præsentarent:
 R 3 ubi

(*) Observandum, quod Lutherani Comites
 sicut ab initio jus Patronatus Abbati contro-
 vertere non ausi fuere, sed tantum jus nomi-
 nandi via facti sibi attribuerunt, ita erescente
 eorum potentia an. 1634. nequidem a Patrono
 consensum & confirmationem petierint.

Sæc. XVIII. ubi vero anni prioris die undecima Sep-
 A. C. 1740. tembris Abraham Schneider Thallan-
 genfis Lutheranæ sectæ Præco obierit
 Catholicus Büttlichanus Parochus
 Böckingus Trarbacensis Civis pro de-
 functi Filio deprecabantur; horum pre-
 tur precibus inclinatus Willibrordus de
 bas Candidato, qui die decima Septem-
 Septembris advenerat, obtinendæ Pa-
 rochiæ spem fecit, adjecta tamen lega-
 ut infra quindecim dies factæ gratia-
 teras a Monasterio impetrare satage-
 Interim vero Carolus Guilielmus O-
 mes de Grumbach secta Lutheranus
 eandem Parochiam Joannem Christ-
 num Münch eidem Abbati, utpote huius
 Ecclesiæ Patrono commendabat, cui
 tamen Abbas respondit, sibi jam pre-
 commendatum fuisse præfatum Schnei-
 derum, hunc etiam in mæstæ Virg-
 ac Matris solatium jamjam a se ma-
 natum debitisque concessionis factis
 teris provisum fuisse. Tum vero Luth-
 rani nil intentatum inausumque reli-
 re, ut sese in usurpato jure tuerentur
 durioribus verbis Schneiderum inco-
 pant, importunas preces ac sollicita-
 nes ipsum interposuisse accusant, &
 gitimæ vocationis defectum eidem ob-
 jiciunt, ipse etiam Comes iteratis lega-
 ris Abbatem ad juris sui cessionem

licitat (*), ac demum eidem declarat, Sæc. XVIII.
 se pacis amore paratum esse, quotan- A. C. 1740.
 nis annum jus *camerale*, seu censum
 Parochialium aliquot modiorum fru-
 menti daturum, dummodo Monaste-
 rium S. Maximini jus Patronatus in
 hanc Parochiam sibi competens in Co-
 mites Grumbacenses transferre vellet,
 id enim solemne esse aliis Catholicis
 Patronis ac Monasteriis erga Luthera-
 nas Parochias. Ad hæc exhorruit Ab-
 bas, ac die decima sexta Decembris
 perhumane Comiti reposuit, se ex prin-
 cipio honoris ad Schneiderum in con-
 cessa sui nominatione tuendum adstrin-
 gi. His tamen minime absterritus Co-
 mes per Münchium Parochialia munia
 usque ad litis decisionem exerceri præ-
 cepit, & Schneiderum concionandi fa-
 cultate interdixit. Id vero haud ultra
 tolerandum ratus Abbas P. Damianum
 Dhume Monasterii Priorem unacum no-
 vo Curione ad Imperialis Cameræ ju-
 dicium hoc anno exeunte Mense Janua-
 rio ablegavit, qui etiam promotus libel-
 lo supplici die decima quinta Februarii
 petebat, ut expediretur *mandatum pæ-
 nale de non amplius turbando Monasterio*

R 4 S.

(*) Casimirus Comes jus Patronatus, &
 saltẽm Abbatis consensum huic Monasterio ini-
 que fuisse denegatum agnoscens anno 1639.
 Patroni consensum expeti voluit.

Sæc. XVIII. S. Maximini in possessione vel quasi
 A. C. 1740. Patronatus, nec impediendo neo-procuratorum
 Parochum in exercitio aduum Parochia-
 lium &c. Æquissimis hisce precibus
 annuit Judicium Camerale, & Oratoribus
 petitum concessit mandatum, quod
 etiam die duodecima Martii Gran-
 dæ Comiti insinuatam fuit, ac tandem
 an. 1740. die 23. Dec. per Camerale
 sententiam a Besserero Comitis Man-
 datario petita *exceptio fori præventi* &
actionis actorum denegata est. Inter
 vero Schneiderus ad Giessensem con-
 tendit Universitatem, ubi a Liebknecht
 to & Rollano Facultatis Theologicæ Pro-
 fessoribus pro more examinatus, atque
 inspecta Patroni sui Abbatis nominatio-
 ne in Parochiali Ecclesia ad S. Pancratium
 per præfatum Liebknechtum in
 quam superintendentem in Thallange-
 sem Parochum ordinatus fuit, & quæ
 vis Lutherani per plures annos in
 sectæ Parochos intruserint, reclamatio-
 bus tamen semper Abbatibus nunquam
 in quietâ usurpati juris possessione reman-
 sere, sed illæsum jus nominandi & con-
 mandandi vi juris Patronatus apud Mona-
 chium fuit conservatum, & ab Abbatibus
 etiamnum jure petitur ob non doctam
 factam partitionem & enixum non parum
 animum mandatum acrius cum declaratio-
 ne & condemnatione in expensas.